

Prova lliure per a l'obtenció del títol de graduat/ada en educació secundària obligatòria	
Àmbit social	
Cognoms i nom:	Data:
	Núm. DNI / NIE/PASSAPORT

INSTRUCCIONS

- Teniu dues hores per realitzar la prova
- Abans de començar la prova, ompliu la portada amb les vostres dades personals
- Llegiu atentament cada pregunta abans de contestar-la
- Respongueu cada pregunta tan bé com pugueu i en l'espai corresponent
- A continuació passeu a la pregunta següent
- Si us equivoqueu, ratlleu la resposta equivocada i marqueu clarament la nova resposta
- Al final de la prova disposeu de dos fulls en blanc per fer esborranys

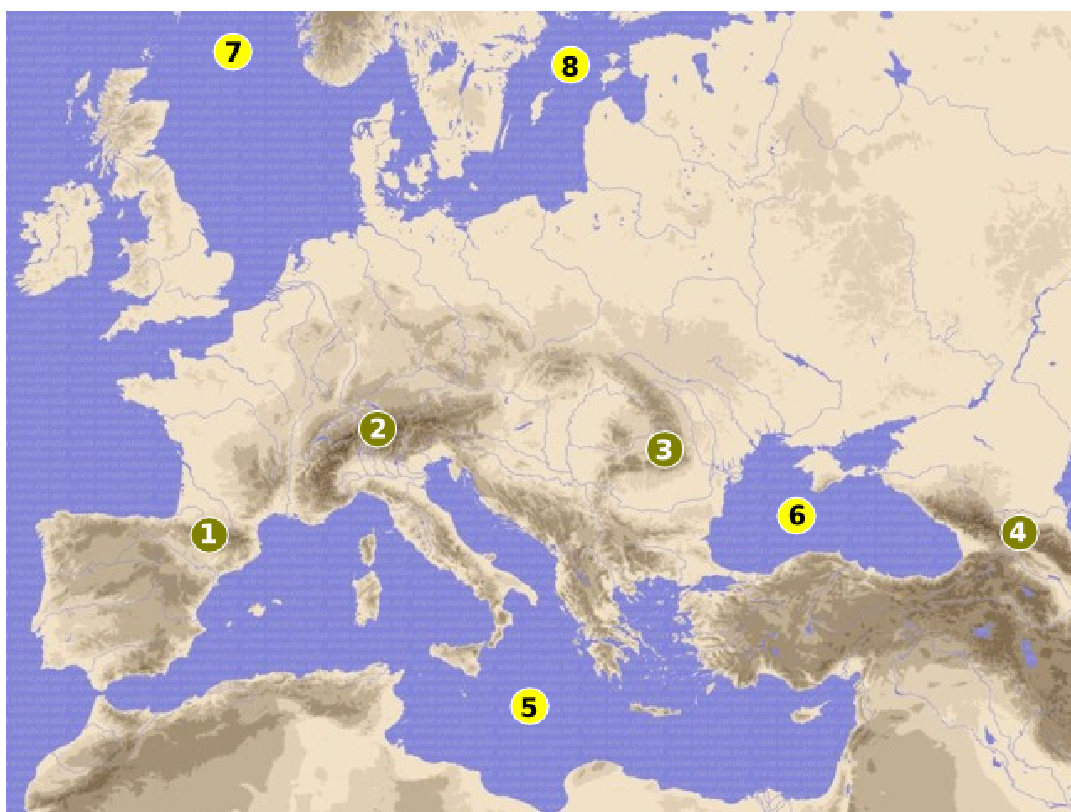

ACTIVITAT 1

(13 punts)

1. Situeu els següents elements geogràfics d'Europa en el mapa, identificant-los amb el número que els correspongui (8 punts)

Pirineus - Mar del Nord - Mar Bàltic - Caucas -
Mar Negra - Carpats - Mar Mediterrani - Alps

1 _____

5 _____

2 _____

6 _____

3 _____

7 _____

4 _____

8 _____

2. Situeu els següents rius d'Europa en el mapa, identificant-los amb el número que els correspongui (5 punts)

Riu Rin - Riu Danubi - Riu Roine - Riu Tajo - Riu Dnieper

1 _____

4 _____

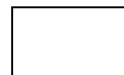
2 _____

5 _____

3 _____

Activitat 1

ACTIVITAT 2

(5 punts)

Llegiu la informació del següent text i responeu a les preguntes que es plantegen:

La ciutat de Reykjavík és una important capital europea, i la capital d'estat més septentrional del món. Té una població de 119.357 habitants (l'any 2009). A 50 km al sud per la costa hi ha Keflavík, que és on està situat l'aeroport de vols internacionals Keflavík International Airport. La ciutat rep només quatre hores de llum solar al dia durant l'hivern, i durant l'estiu la major part de la nit està il·luminada com el dia.

1. Situeu aquesta ciutat europea en el següent mapa. (1 punt)

☐

2. De quin país n'és la capital? (1 punt)

☐

3. Expliqueu dins de quina zona climàtica està situada aquesta ciutat i quines són les seves característiques climàtiques. (1 punt)

Segueix llegint la següent informació:

L'any 2004 a la ciutat de Reykjavík s'hi va celebrar una conferència on el professor Kaellén va alertar sobre el greu risc que corre el medi ambient i que patirà més intensament el cercle polar àrtic. El professor Kaellén és un dels 250 investigadors que van participar durant quatre anys en el projecte "Estimació de l'Impacte Climàtic a l'Àrtic" (ACIA). El projecte era una iniciativa del Consell Àrtic, organisme que reuneix els ministres d'Afers Estrangers dels països escandinaus, dels EUA, del Canadà i de Rússia.

4. Quin és el problema mediambiental a què es refereix el text? (2 punts)

Activitat 2

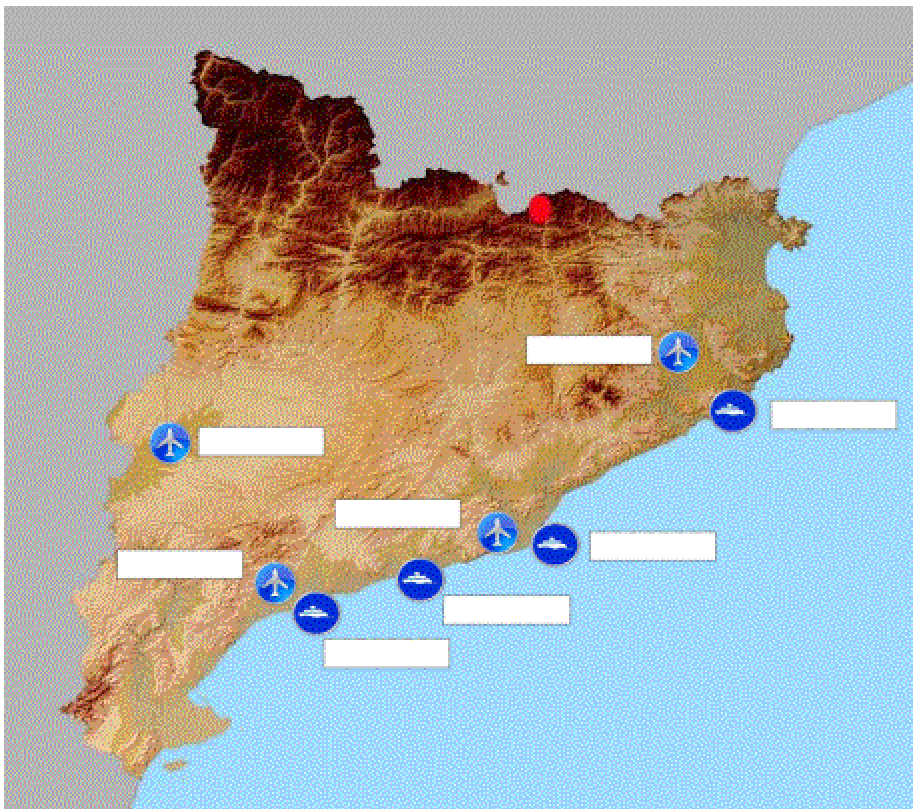

ACTIVITAT 3

(5 punts)

En el següent mapa de Catalunya, observeu i situeu les infraestructures aeroportuàries que es detallen

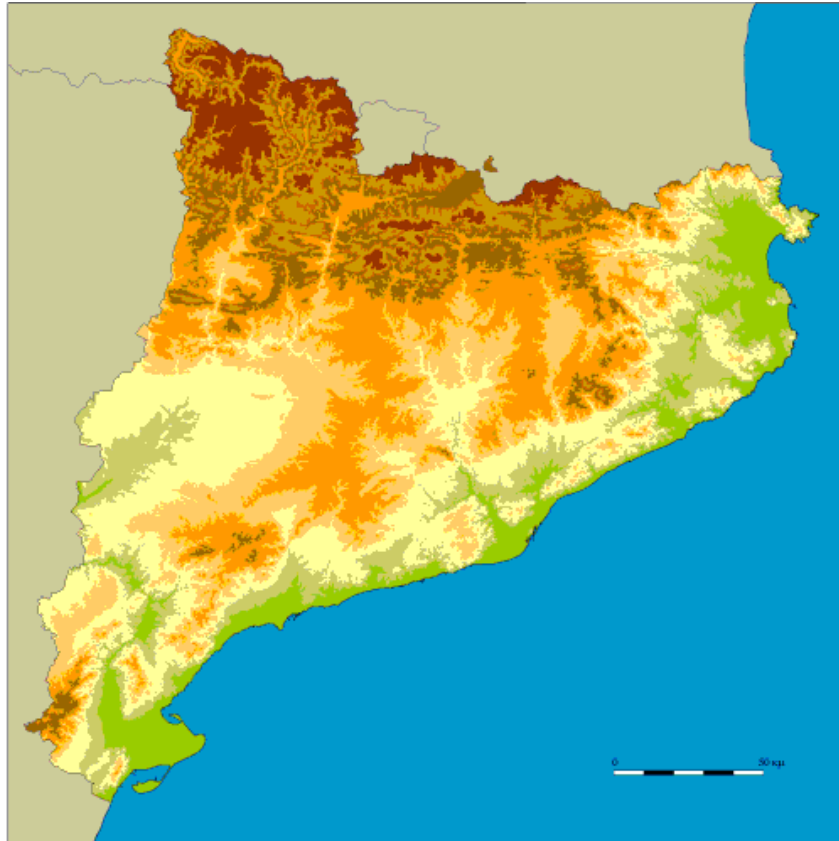
1. Aeroport d'Alguaire-Lleida, aeroport de Reus, aeroport de Girona, aeroport de Barcelona (1 punt)

2. Port de Tarragona, port de Palamós, port de Vilanova i la Geltrú, port de Barcelona(1 punt)

En el següent mapa de Catalunya, dibuixeu les xarxes viàries catalanes que es descriuen identificant-les amb el número que correspongui.

3. L'autopista del Mediterrani és una de les principals vies de comunicació, que uneix el País Valencià i Catalunya amb França i Europa a través de la Jonquera, fent tot el seu recorregut pel pre-litoral català. Dibuixa el seu recorregut al mapa. (1 punt)

4. L'eix transversal és una via de comunicació que uneix Girona i Lleida sense passar per l'àrea metropolitana de Barcelona. Dibuixa el seu recorregut al mapa. (1 punt)

5. L'eix del Llobregat uneix Barcelona amb Tolosa de Llenguadoc a través del túnel del Cadí. Dibuixa el seu recorregut al mapa. (1 punt)

Activitat 3

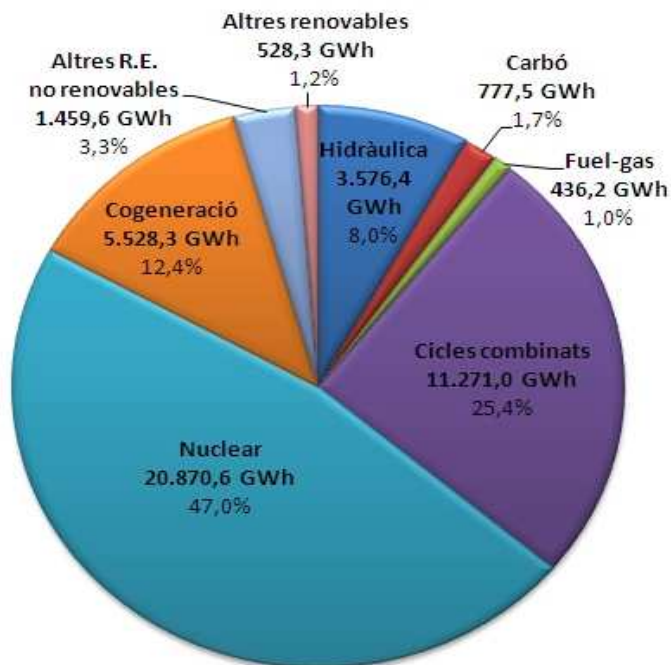

ACTIVITAT 4

(10 punts)

Observeu atentament el següent gràfic de les *Fonts de Producció d'Electricitat a Catalunya* i responeu a les preguntes que se us plantegen.

FONTS DE PRODUCCIÓ D'ELECTRICITAT A CATALUNYA

1. Quin percentatge d'electricitat es produeix amb fonts renovables a Catalunya segons aquest gràfic? (2 punts)

2. Quines fonts d'energia renovables coneixeu? (2 punts)

3. Digueu on estan situades les dues centrals nuclears de Catalunya. (2 punts)

☐

4. Digueu on es concentra la producció d'energia hidràulica a Catalunya. (2 punts)

☐

5. És viable utilitzar actualment només energies renovables? Raoneu la vostra resposta.(2 punts)

☐

Activitat 4

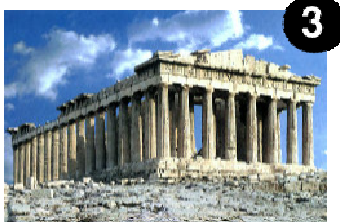
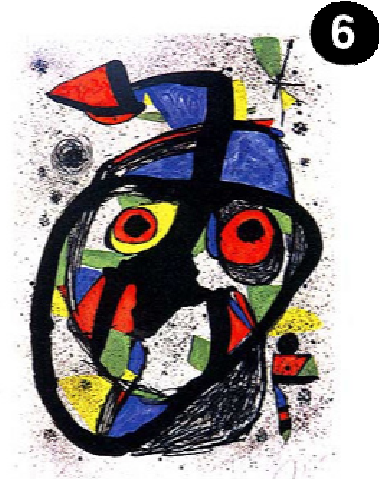
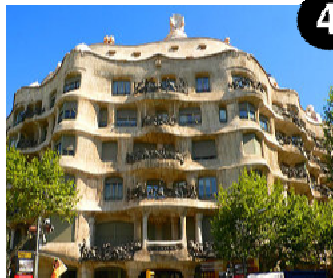
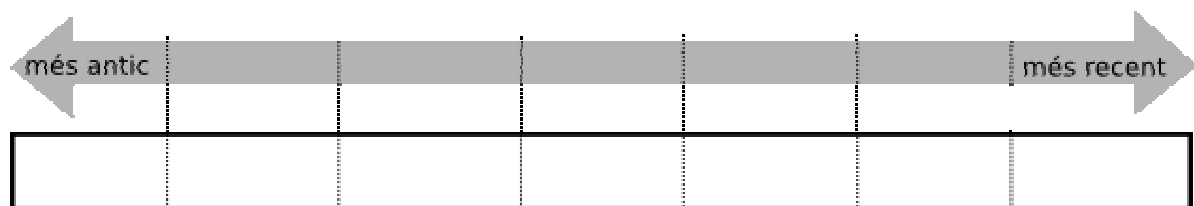
☐

ACTIVITAT 5

(7 punts)

Ordeneu cronològicament les següents obres d'art. Situeu dins l'esquema el número que identifica cadascuna d'elles (7 punts).

Activitat 5

ACTIVITAT 6

(6 punts)

1. Àrabs i romans han fet aportacions molt importants a Catalunya en les dues èpoques en què van governar el nostre país. Relacioneu amb fletxes cada aportació amb el poble que la va fer (5 punts)

Cristianisme

Sistema numèric actual

Romans

El llatí com a precursor del català

El conreu de la vinya

Àrabs

Els sistemes de regadiu

☐

2. Ordena cronològicament de més antic a més recent els següents aspectes de la història de Catalunya. Has de numerar cada fet tenint en compte que 1 és el més antic i 5 el més recent. (1 punt)

- ☐ La corona catalano-aragonesa s'expandeix a diversos indrets de la Mediterrània: Mallorca, País Valencià, Sardenya, Sicília, Nàpols i Atenes.
- ☐ Els comtats catalans s'independitzen del poder franc.
- ☐ Els països de la corona catalano-aragonesa perden la seva independència amb la derrota militar a la Guerra de Successió i l'inici de la dinastia borbònica.
- ☐ Els romans arriben a Catalunya, i funden la ciutat de Tarraco, que serà la capital d'una província romana que ocuparà una part molt gran de la península ibèrica.
- ☐ Els àrabs s'estableixen a Catalunya, en tots els territoris excepte els Pirineus.

☐

Activitat 6

☐

ACTIVITAT 7

(20 punts)

1. Llegiu atentament el següent text i responeu les preguntes que es plantegen

"Considerant que l'emancipació dels treballadors ha de ser obra dels mateixos treballadors; que la lluita per l'emancipació de la classe obrera no és una lluita per privilegis i monopolis, sinó per l'abolició de tot règim de classe; que el sotmetiment del treballador als detentors dels mitjans de treball és la primera causa de la servitud en totes les seves formes; que, consegüentment, l'emancipació econòmica de la classe obrera és el gran objectiu a que ha de subordinar-se, com a mitjà, tot moviment polític [...] per totes aquestes raons, ha estat fundada l'Associació Internacional de Treballadors."

Karl Marx, Discurs inaugural de la Primera Internacional AIT, 1864, Londres

a. Quin tipus de societat és la que veu néixer les idees del marxisme? (2 punts)

b. Qui fou Karl Marx? Explica també breument els fonaments de la societat que ell proposava.(2 punts)

c. Què significa "emancipació de la classe obrera"? (2 punts)

☐

d. La lluita dels treballadors ha donat lloc a un tipus d'organització anomenada sindicat. Què és exactament un sindicat? (2 punts)

☐

e. Quin fou el primer país del món on existí un govern disposat a aplicar la doctrina de Karl Marx? (2 punts)

☐

2. La Primera Guerra Mundial va ser un fet històric sense precedents a la història europea. Malauradament, no va ser la última. Contesteu les següents preguntes sobre la Primera Guerra Mundial marcant la resposta correcta en cada opció .

a. La Primera Guerra Mundial va tenir lloc entre: (2 punts)

1) 1914-1917 ☐

2) 1914-1918 ☐

3) 1914-1920 ☐

4) 1917-1920 ☐

☐

b. Els bàndols enfrontats van ser: (2 punts)

1) Triple Aliança (Imperi Alemany- Gran Bretanya- Imperi Rus) i

Triple Entesa (França-Itàlia-Portugal) ☐

2) Triple Aliança (Gran Bretanya- França- Imperi Rus) i

Triple Entesa (Itàlia-Imperi Austrohungarès –Imperi Alemany) ☐

3)) Triple Entesa (Gran Bretanya- França- Imperi Rus) i

Triple Aliança (Itàlia-Imperi Austrohungarès –Imperi Alemany) ☐

4) Triple Entesa (Imperi Alemany- Gran Bretanya- Imperi Rus) i

Triple Aliança (França-Itàlia-Portugal) ☐

☐

c. La guerra va esclatar a causa de : (2 punts)

- 1) L'atemptat a Sarajevo de l'hereu de la corona russa el 28 de juny de 1915 ☐
- 2) La revolució russa i la mort del zar Nicolàs II Romanov l'any 1917 ☐
- 3) L'atemptat a Sarajevo de l'hereu de la corona austrohúngara
el 28 de juny de 1914 ☐
- 4) L'atemptat a Sant Petersburg del zar Nicolàs II Romanov l'any 1917. ☐ ☐

d. La fi de la guerra es va produir : (2 punts)

- 1) L'any 1918 amb la derrota d'Alemanya i Rússia ☐
- 2) L'any 1917 amb la Revolució Russa i la proclamació de la república. ☐
- 3) L'any 1919 amb la derrota d'Alemanya l'abdicació de l'emperador
Guillem II, proclamant-se la república ☐ ☐
- 4) L'any 1918 amb la derrota d'Alemanya i la firma del Tractat de Versalles ☐

e. En el cas d'Espanya: (2 punts)

- 1) Va participar col·laborant amb el bàndol de la Triple Aliança ☐
- 2) No va participar ☐
- 3) Va ser un anunci del que passaria durant la guerra civil ☐ ☐
- 4) Totes les opcions anteriors són falses ☐

ACTIVITAT 8

(10 punts)

Llegiu atentament el següent article sobre la pobresa i el tercer món, i responeu les preguntes que es formulen

“LA FAM ÉS EL NOSTRE ESCÀNDOL”

M'adono que el paper de l'Estat és totalment fictici en comparació amb el de les multinacionals. Avui les dues-centes societats més grans del món governen més del 27 % del comerç mundial. Aquest capitalisme salvatge ha creat unes oligarquies molt poderoses [...].

Fa dos-cents anys, la Revolució Francesa va llençar un model de civilització basat en la solidaritat, la justícia social, els drets de l'home i la llibertat; va ser el temps de les llums. Això va ser el principi de quelcom que avui és en perill. [...]

Tots, començant pels governs europeus, accepten aquesta civilització que té un sol valor: el benefici econòmic. Tots els altres valors, com ara tenir una feina estable, o cercar la justícia, són antiquats davant d'aquesta llibertat total del capital [...]. Més gana, més analfabetisme, més epidèmies. És evident que aquest desequilibri es produeix perquè el control dels fluxos econòmics està en molt poques mans, en les d'aquestes reduïdes oligarquies transnacionals. Cada dia es moren de gana 5.000 persones. És el que jo anomeno genocidi silenciós. I 825 milions estan amenaçats de malnutrició. Però la FAO diu que l'agricultura actual podria alimentar 12.000 milions de persones. Aquest és l'estat del món d'unes Nacions Unides que subvencionen grans indústries quan compren llet en pols per a aquests nens famolencs. Més de dos mil milions de persones no disposen d'aigua potable! És una bogeria. Proposo la insurrecció de les consciències. [...] Controlar les multinacionals, oposar a la globalització del capital la globalització dels drets democràtics.

Font: JEAN ZIEGLER, sociòleg i polític suís., Entrevista extreta de El País, 15/4/2001

1. Defineix els següents conceptes: oligarquia, transnacional i genocidi (3 punts)

2. A què es refereix el sociòleg quan parla de “genocidi silenciós”? (3 punts)

3. Quines van ser les idees que es van difondre a Europa amb la Revolució Francesa i que segons l'autor avui dia estan en perill? (2 punts)

4. Per què es produeixen aquests desequilibris mundials, segons Ziegler? (2 punts)

Activitat 8

ACTIVITAT 9

(9 punts)

Llegiu els següents textos i aneu escollint les respostes correctes. Només hi ha una resposta correcta per pregunta.

Per entendre els procés migratori dels anys 60 en què un milió d'andalusos van emigrar cap a Catalunya, cal entendre quina era la situació a Andalusia. Aquesta regió tenia una economia agrària amb unes característiques determinades, que estan en l'origen del procés migratori.

1. Per conèixer aquestes característiques en primer lloc heu d'assenyalar la definició correcta de latifundi, el model de propietat agrària existent a Andalusia. (1 punt)

- ☐ Un latifundi és una explotació agrària molt gran que pertany a un únic propietari, i on els pagesos que hi treballen són llogats només els dies que se'ls necessita
- ☐ Un latifundi és una explotació agrària de dimensions molt reduïdes degut al fet que es reparteix en parts iguals entre els fills del propietari
- ☐ Un latifundi és una explotació de tamany mitjà situada en zones agrestes i molt poc productives
- ☐ Un latifundi és una explotació de regadiu altament mecanitzada, per la qual cosa no necessita de molta mà d'obra

☐

2. Continuant amb l'estudi de les condicions de vida al camp andalús, cal saber què és un jornalер i com vivia. Seleccioneu la resposta correcta (1 punt)

- ☐ Els jornalers eren pagesos sense terra llogats per un terratinent només els dies en què els necessitava. Vivien en la misèria (analfabetisme, treball infantil, habitatges insalubres...)
- ☐ Els jornalers eren pagesos que posseïen explotacions agràries en indrets molt poc productius i agrestes. Això feia que fossin el segment de pagesos més pobres.
- ☐ Els jornalers eren els pagesos que treballaven als hivernacles. Treballaven 14 hores al dia durant pràcticament tots els dies de l'any.
- ☐ Jornalers eren els capatassos dels latifundis, que manaven sobre la resta de pagesos. Quan els latifundis van deixar de ser rendibles els jornalers es van quedar sense feina.

☐

3. Davant la situació de subdesenvolupament al camp andalús, hi hagueren diverses propostes de solució. Moltes d'elles passaven per una Reforma Agrària. Per tant, primer de tot heu d'assenyalar què entenem per Reforma Agrària (1 punt)

- ☐ Modificació dels mètodes de conreu per tal de mecanitzar el camp i fer-lo més eficient.
- ☐ Conjunt de lleis que tendeixen a afavorir el repartiment de terres entre els pagesos que les treballen per tal de crear petits propietaris i acabar amb els grans latifundistes.
- ☐ Conjunt de lleis que estableixen un canvi en les condicions de treball dels assalariats.

☐

4. Ara que ja sabem què és la Reforma Agrària, hem de conèixer com es va desenvolupar aquesta proposta al llarg del segle XX. Escolliu quina és l'explicació correcta del desenvolupament de la Reforma Agrària a l'estat espanyol (1 punt).

- ☐ La Reforma Agrària va començar a esdevenir una realitat durant la Segona República. Si bé les lleis aprovades no satisfien plenament les demandes dels jornalers, aquestes suposaven un gran pas endavant. Amb la Guerra Civil i la posterior dictadura de Franco, s'anul·laren totes les lleis de Reforma Agrària, es reprimiren durament els jornalers i es retornà a la situació de domini quasi feudal sobre els pagesos.
- ☐ La Reforma Agrària va ser obra de Primo de Rivera. Posteriorment, durant la República es dugueren a terme grans col·lectivitzacions de terres a l'estil comunista. Amb la pujada al poder de Franco, es reformaren algunes d'aquestes col·lectivitzacions per a tornar-les a repartir entre els jornalers.
- ☐ La Reforma Agrària va ser un dels punts principals del programa de Franco, que intentà dur a terme a partir de 1939. La mecanització del camp, però, va fer que els seus efectes fossin limitats.

☐

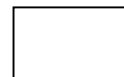

5. Actualment hi ha altres realitats i processos migratoris, digueu si les següents afirmacions sobre la immigració actual són vertaderes (V) o falses (F) (5 punts)

	V	F
Un "refugiat" és una persona desplaçada per raons polítiques.	V	F
L'assimilació cultural i social, la integració, la multiculturalitat i la segregació són polítiques similars per tractar el fenomen de la immigració.	V	F
Les migracions actuals es produeixen fonamentalment per motius polítics i personals.	V	F
Dins de la Unió Europea es parla d'immigrants extracomunitaris per referir-nos als immigrants de fora de la Unió Europea.	V	F
Les migracions actuals es produeixen fonamentalment per motius laborals.	V	F

Activitat 9

ACTIVITAT 10

(10 punts)

1. Digueu si les següents afirmacions sobre diferents aspectes dels sistemes polítics són vertaderes (V) o falses (F) (5 punts)

	V	F
En la democràcia l'estat sempre està governat per una monarquia parlamentària.	V	F
En la república el cap d'estat és escollit pel poble i en la monarquia el cap d'Estat és hereditari.	V	F
El sufragi universal significa que té dret de vot per a escollir el govern qualsevol persona major d'edat.	V	F
En un estat de dret no existeix la divisió de poders.	V	F
Els drets i llibertats individuals no tenen límit.	V	F

☐

En les societats democràtiques un impost és una quantitat de diners exigida per les administracions públiques als ciutadans i a les empreses d'una regió, territori o país, com a contribució a la despesa pública. Els impostos directes són aquells que es recapten dels contribuents i les empreses en funció de llurs rendes o de llurs béns. Els impostos indirectes es recapten d'una altra persona o intermediari i no pas del contribuent responsable de pagar-los.

2. Relacioneu amb fletxes els següents impostos segons siguin directes o indirectes (5 punts)

IVA

IRPF

Impost directe

Impost de societats

Impost especial sobre el tabac

Impost indirecte

Impost especial sobre l'alcohol

☐

Activitat 10

☐

ACTIVITAT 11

(5 punts)

Responen si són vertaderes (V) o falses (F) les següents afirmacions sobre demografia (5 punts).

	V	F
1. En els països desenvolupats, el nombre de gent jove és proporcionalment menor que en els països en vies de desenvolupament	V	F
2. Per a calcular l'augment de població, cal sumar la diferència entre naixements i morts amb la diferència entre immigració i emigració.	V	F
3. Una societat on mori més gent que no pas en neixi, no pot créixer en població.	V	F
4. El creixement de població durant la Revolució Industrial va ser provocat per un creixement espectacular de la natalitat.	V	F
5. El creixement de població durant la Revolució Industrial va ser provocat per un descens de la mortalitat.	V	F

☐

Activitat 11

PUNTUACIÓ TOTAL

Puntuació màxima 100 punts

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
Direcció General de l'Educació
Bàsica i el Batxillerat

Convocatòria 05/10

Full per fer esborranys
